

Mielipide - Kellokosken keskusta, asemakaavan muutos/osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Kellokosken keskusta-alueen asemakaavoituksen aloittaminen ilahduttaa suuresti kyläyhdistystä.

Osayleiskaavassa mainittujen **sä- ja sr-merkittyjen rakennusten joukkoon pitäisi lisätä muutama kohde**, jotka on sisällytetty valmisteilla olevaan rakennetun ympäristön inventointiin säilytettävänä. Kohteet ovat Toimela puistikkoineen, Roinilan talo (kortteli 70003) Valintatalon takana sekä entisellä HUSin alueella, Vanhan Valtatien itäpuolella sijaitsevat, suunnittelualueen pohjoisreunassa sijaitsevat Kalliomaan palstatilan aitta (kaksikerroksinen mansardikattoinen hirsirakennus) ja edellisen vieressä oleva talli (toimii pajana) sekä Heikki Siikosen suunnittelema sairaalan uusi navettarakennus (vuodelta 1961), jossa on mm. sairaalan käytössä ollut liikuntatila. Rakennukset tulisi pitää nykyisenkaltaisessa käytössä myös tulevaisuudessa.

Näistä keskusta-alueen rakennuksista Roinilan taloa on ehdotettu siirrettäväksi pois nykyiseltä paikaltaan. Ensisijaisesti Roinilan talo tulee säilyttää nykyisellä paikallaan, mutta jos säilyttäminen on mahdotonta, rakennuksen siirtäminen Toimelan kortteliin jäljempänä esitetylle paikalle on kyläkuvan kannalta suotuisin vaihtoehto.

Sairaalan kortteliin 70014, Toimelan alueelle on sijoitettu voimassa olevaan asemakaavaan rakennuspaikka uudisrakennukselle Annanpuistoon, Ruusupuiston kohdalle, paikkaan, jossa ei koskaan ole ollut rakennusta eikä siihen pidä sellaista vastaisuudessakaan sijoittaa jo siksi, että se on perustamisen kannalta epäedullinen paikka. Ruusupuisto on nykyisellään Kellokosken kaunein julkinen puutarhamainen puisto ja sellaisena se tulee säilyttää.

Mahdollinen rakennuspaikka, mikäli sellaiselle on todellista tarvetta, tulee sijoittaa pienennettynä Toimelan taakse nykyiseen hoitamattomaan "pöheikköön", Annanpolun varteen ja "päätty" lähelle Toimelantietä, jolloin suurin osa vanhasta ja jo kadonneesta kukkatarhasta eli tarhasta jäljelläolevat kivireunukset säilyvät. "Pöheikössä" oleva arvokas kasvillisuus edustaa pääasiassa kukkatarhasta selviytyneitä puutarhakarkulaisia, joita voidaan ottaa talteen ja siirtää huoletta uusille kasvupaikoille tai alueen kukkapenkkeihin. Kivireunukset alueella ovat Anna Pakalenin aikaisen kukkatarhan jäänteet. Osa lisärakentamisesta tulee osoittaa Toimelan rakennuksen kohdalle siten, että Toimelan takasiipi ja myöhempi eteislisä voidaan korvata vaativan talotekniikan (=saniteetitilat, keittiö, sali tms) sisältävällä ja alkuperäisen kaltaisella uudisosalla Toimelantien puoleisen osan jäädessä jäljelle kunnostettuna. Mahdollinen "uudisrakennus" ja Toimela tulee osoittaa yhteisölliseen toimintaan palvelemaan kylän asukkaita: lapsia, nuorisoa, vanhuksia ja yhdistyksiä; osa tiloista voi olla kaupallisessa toiminnassa, joka sopeutuu ensisijaiseen tarkoitukseen; kylältä puuttuu mm. yksityiskäyttöön keittiöineen vuokrattavissa oleva juhlatila. Vetovastuu tiloista voidaan antaa kylän aktiivisille yhdistyksille. Toimela on Kellokosken kartanon jaon jälkeen ollut kylän yhteistä omaisuutta ennen pakkosiirtoa mielisairaalan hallintaan.

Uudisrakennuspaikka pitää varata ensisijaisesti uudelleensijoitettavan, kylän vanhan rakennuskannan uudeksi sijoituspaikaksi. myös olla mahdollisesti nykyiseltä paikaltaan siirrettävälle Roinilan talolle. Kortteliin ei pidä sijoittaa muita parkkipaikkoja kuin inva- ja huoltotoimintaa palvelevia paikkoja sekä muutama asiakaspaikka. Muut yhteisiä tarkoituksia ja samalla korttelia 70014 palvelevat parkkipaikat voitaisiin sijoittaa kortteliin 70005.

Koko sairaalan kortteli 70014 on pitää sisällään puolet yhdestä Tuusulan kolmesta valtakunnallisesti merkittävistä kulttuuriympäristöstä ja kaikki lisärakentaminen tulee harkita erittäin tarkkaan niin kooltaan kuin arkkitehtuuriltaan. Kyläyhdistys haluaa säilyttää sairaalan puistoalueet nykyisenkaltaisina hoidettuina ja yleisölle julkisina puistoalueina veistöksineen.

Liityntäliikenteelle ja muulle "ei-kaupalliselle toiminnalle" soveltuvia parkkialueita/varattuja ruutuja sijoitettuna keskusta-alueelle tarvitaan tulevaisuudessakin. Ruutujen määrä ei liene valtava mutta niitä on voitava osoittaa useampaankin paikkaan; esimerkiksi nykyisen K-kaupan parkkialueelle ja edellämäinittuun kortteliin 70005, jossa nykyisinkin on parkkialueita. Suurempien parkkialueiden yhteydessä - erityisesti elintarvikeliikkeiden ja toisaalta terveyskeskusten, kirjastojen, nuoriso- ja liikuntatilojen sekä yläkoulujen ja lukioiden yhteydessä parkkialueille tulisi sijoittaa auto- ja invapaikkojen lisäksi mopo/mp- ja mopoautopaikkoja. Nämä kaksi kulkuneuvotyyppiä tarvitsevat vähemmän parkkitilaa kuin henkilöauto, joten samalla parkkialueiden tilankäyttö tehostuu. Myös polkupyörille tulee varata (ja myös rakentaa) kunnolliset P-alueet (ja telineet). Poikkeuksellisen lumisia talvia varten näiden parkkialueiden syrjäisimpiä osia tulee varata jo asemakaavassa näiden kortteleiden lumensijoitusalueita varten.

Toimelantien ja Vanhan Valtatien sekä uuden Nystenintien risteyksestä yksikaistainen kiertoliittymä. Nystenintiestä on rakennettava sellainen, ettei se houkuttele Vanhan Valtatien ja Linjatien yhdistävänä liialliseen läpiajoon. Carlanderitien kohdalla kiertoliittymä ei ole tarpeen jos ensinmainittu toteutuu ja toisaalta Carlanderintien risteykseen ei kiertoliittymä yksinkertaisesti enää mahdu, sillä samaan liittymään pitäisi yhdistää myös Patruunanpuiston, Tehtaan ja Ruukinkujan liittymät ja tuhota samalla historiallinen näkymäakseli Patruunanpuistosta Tehtaalle.

Vanhan Valtatien varteen toivomme varauksen istutettaville puille samaan tapaan kuin on voimassa olevassa asemakaavassa esitetty. "Kukkakaupan pysäkin" kohdalla on myös kaksi komeaa mäntyä, joiden säilyttämistä pidämme suotavana kyläkuvan kannalta.

Suojateiden ja bussipysäkkien paikat sekä nykyisten liikekiinteistöjen sekä mahdollisen tulevan vähittäiskaupan tonttoliittymän sijoitukset on tarpeen tarkistaa suunnittelun yhteydessä. Tämänhetkisessä tilanteessa "Kukkakaupan" pysäkillä toivotaan suojatietä Valtatien ylitse, koska se on tarpeen paitsi koululaisille myös sairaalan henkilökunnalle ja potilaille - toisaalta kyseinen pysäkki on hieman sivussa ajatellen keveytliikenteen yhteyttä Roinilanpellon asuinalueelle.

Keskusta-alueen, erityisesti Vanhan Valtatien itäpuolisen alueen uudisrakentamisessa tulee huomioida länsipuolisen alueen kulttuuriarvojen kunnioitus ja arkkitehtuuri siten, että uusi arkkitehtuuri ottaa julkisivumateriaaleissa ja väriyksessä sekä muotokielessä huomioon sairaalan ja tehdasalueen antamat suuntaviivat (puhtaaksimuurattu ja etupäässä valkeaksi rapattu punatiili, valkeaksi maalatut puupinnat sekä satunnaiset punamullatut ja keltamullatut lautaverhoillut puutalot; voimakkaat muut värit ovat poikkeusluontoisia). Enimmäiskorkeus tulee olla neljä kerrosta siten, että rakennusten kerrosmäärä laskee kohti Roinilanpeltoa ja etelää. Asuntojen joukkoon toivomme perinteisen eristäytyvän asumisen lisäksi Arabianrannan Loppukiri-talon tyyppistä asumista tai vastaavan toiminnan mahdollistavaa asumista Kellokoskelle sopivassa mittakaavassa. Liike- ja erityisesti (käsi)työtiloja suunniteltaessa tulee muistaa myös Ruukin alueen tarjoamat mahdollisuudet; keskusta-alue soveltuu hyvin asumiseen ja hyvinvointipalveluihin.

Kellokoskella 31.12.2012

Me Kellokoskelaiset ry:n psta.

Anne Vähätalo

MeKe ry:n pj, arkkitehti SAFA